

NOTAT

Dato: 11. august 2009
Kontor: Internationalt kontor

INM 301

Orienteringsnotat om væsentlige EU-sager på Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integrations område, der forventes behandlet under det svenske EU-formandskab i andet halvår af 2009

1. Indledning

Sverige overtog EU-formandskabet den 1. juli 2009 for de følgende seks måneder. Under det svenske formandskab er følgende datoer foreløbig planlagt for rådsmøder (retlige og indre anliggender):

- uformelt ministermøde i Stockholm den 15.-17. juli 2009
- formelt rådsmøde i Bruxelles den 22. september 2009
- formelt rådsmøde i Luxembourg 23. oktober 2009
- formelt rådsmøde i Bruxelles den 30. november - 1. december 2009

I det følgende redegøres for forventningerne til arbejdet på Integrationsministeriets område under det svenske formandskab.

2. Generelt

Migration er blandt det svenske formandskabs tre vigtigste prioriteter, hvilket især hænger sammen med, at der under det svenske formandskab skal vedtages et nyt flerårigt program til afløsning af det nuværende arbejdsprogram på området for retlige og indre anliggender (Haag-programmet om styrkelse af frihed, sikkerhed og retfærdighed i EU), der løber frem til udgangen af 2009.

3. Stockholm-programmet

Det svenske formandskab forventes i løbet af efteråret at fremlægge et udkast til et nyt arbejdsprogram for området for retlige og indre anliggender med henblik på drøftelse heraf på rådsmødet for retlige og indre anliggender den 30. november-1. december 2009 og på rådsmødet for almindelige anliggender og eksterne forbindelser den 7.-8. december 2009.

Det er hensigten, at programmet skal vedtages på Det Europæiske Råds møde den 10.-11. december 2009.

Kommissionen fremkom den 20. juni 2009 med sin meddelelse om et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed i borgernes tjeneste (KOM(2009) 262 endelig), der indeholder Kommissionens bidrag til det kommende flerårige program.

På det uformelle rådsmøde for retlige og indre anliggender i Stockholm den 15.-17. juli 2009 var der en første uformel drøftelse af emnet.

Hovedemnerne på Integrationsministeriets område forventes blandt andet at blive:

- Solidaritet og håndtering af byrderne forbundet med de såkaldte blandede migrationsstrømme bestående af både asylsøgere og ulovlige indvandrere.
- Øget samarbejde med oprindelses- og transitlandene med henblik på at opnå en bedre styret migration og dermed en styrket bekæmpelse af ulovlig indvandring og en større synergieffekt mellem migration og udvikling.
- Fokus på praktisk samarbejde om blandt andet asyl og grænsekontrol gennem det kommende asylstøttekontor og Frontex.
- Lovlig arbejdskraftindvandring.
- Færdiggørelsen og (videre)udviklingen af IT-systemer (bl.a. VIS, SIS II og et eventuelt kommende elektronisk system for registrering af indrejse og udrejse).

Regeringens positionspapir til formandskabet og Kommissionen til brug for udarbejdelsen af Stockholm-programmet blev fremsendt til Folketingets Europaudvalg og Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik den 1. april 2009 til orientering.

4. Asyl

Under svensk formandskab ventes forhandlingerne om den såkaldte asylpakke at fortsætte. Formandskabet ventes at prioritere forhandlingerne om forslag af 18. februar 2009 om oprettelse af et europæisk asylstøttekontor (KOM (2009) 66) og forslag af 3. december 2008 til ændring af forordning om oprettelse af "Eurodac" (KOM (2008) 825). Forhandlingerne om Kommissionens forslag af 3. december 2008 til ændring af Dublin-forordningen (KOM (2008) 820) og forslag af 3. december 2008 til ændring af direktivet om modtagelsesforhold (KOM (2008) 815) vil ligeledes fortsætte, men forventes ikke at kunne afsluttes under svensk formandskab.

I september 2009 forventes Kommissionen at fremlægge forslag til etablering af en fælles europæisk genbosætningspolitik, der vil blive prioriteret af det svenske formandskab. I løbet af efteråret ventes Kommissionen ligeledes at fremsætte forslag til ændring af flygtningedefinitionsdirektivet af 29. april 2004 (2004/83/EF) og asylproceduredirektivet af 1. de-

ember 2005 (2005/85/EF), men disse ventes alene præsenteret under svensk formandskab.

Retsakter på asylområdet er omfattet af det danske forbehold på området vedrørende retlige og indre anliggender. Danmark og Fællesskabet har indgået en parallelaftale, hvorefter Danmark deltager i Dublin- og Eurodac-forordningerne på mellemstatsligt grundlag.

5. Ulovlig indvandring

Fokus på spørgsmålet om ulovlig indvandring via EU's sydlige søgrænser er intensiveret i løbet af 2009, og denne fokus forventes fortsat under svensk formandskab.

Det fremgår af Det Europæiske Råds konklusioner fra mødet den 18.-19. juni 2009, at der opfordres til koordinering af frivillige foranstaltninger til intern fordeling af personer, der nyder international beskyttelse, og som befinder sig i de medlemsstater, der er udsat for et specifikt og uforholdsmæssigt stort pres, samt meget sårbare personer. Det Europæiske Råd hilser det velkommen, at Kommissionen har til hensigt at tage initiativer på dette område, som starter med et pilotprojekt for Malta.

Der forventes fulgt op på dette pilotprojekt i forhold til Malta i løbet af efteråret, ligesom allerede iværksatte tiltag til bekæmpelse af den ulovlige indvandring, herunder under Frontex, vil fortsætte.

Arbejdet med at sikre, at EU's andre politikområder, f.eks. EU's regler om fri bevægelighed for personer, ikke undergraver bestræbelserne på at bekæmpe den ulovlige indvandring, forventes ligeledes videreført under svensk formandskab, idet det forventes, at der på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 22. september 2009 skal ske en drøftelse af Kommissionens meddelelse af 2. juli 2009 med retningslinjer for en bedre gennemførelse og anvendelse af direktiv 2004/38/EF om fri bevægelighed for EU-borgere og deres familiemedlemmer.

6. Lovlig indvandring

Også i andet halvår af 2009 vil der være fokus på arbejdskraftindvandring til EU.

Forslaget til direktiv om en enkelt procedure for udstedelse af en samlet opholds- og arbejdstilladelse samt om et fælles rettighedssæt for arbejdskraftindvandrere (KOM(2007)638), forventes drøftet på ny på rådsmødet for retlige og indre anliggender den 22. september 2009 med henblik på at opnå politisk enighed.

Kommissionen ventes snart at fremsætte to nye direktivforslag om henholdsvis sæsonarbejdere samt forslag, der regulerer indrejse- og opholdsbetingelserne for lønnede praktikanter og udstationerede medarbejdere (intra-corporate transferees).

Forslagene på dette område er omfattet af det danske forbehold for retlige og indre anliggender.

7. Migration og udvikling, herunder EU's samlede migrationstilgang

Det svenske formandskab har den eksterne dimension og særligt spørgsmålet om migration og udvikling som en prioritet på området for retlige og indre anliggender.

Formandskab vil fortsætte arbejdet med at videreudvikle EU's samlede migrationsstrategi (Global Approach to Migration), herunder forventes der vedtaget rådskonklusioner om pilot-mobilitetspartnerskaber med tredjelande på baggrund af Kommissionens igangværende evaluering, der forventes afsluttet i juli 2009.

Kommissionen forventes at præsentere en statusrapport i september 2009 om politik-sammenhæng i forhold til migration og udvikling, og der forventes at kunne vedtages rådskonklusioner herom på rådsmødet for almindelige anliggender og eksterne forbindelser i november 2009.

Kommissionen forventes inden årets udgang at komme med en evaluering af de regionale beskyttelsesprogrammer (Regional Protection Programmes), der i vidt omfang bygger på de samme idéer som den danske nærområdeindsats.

8. Schengen

På visumområdet forventes arbejdet med at sikre idriftsættelse af visuminformationssystemet (VIS) at fortsætte. Det har været hensigten, at VIS skulle tages i brug i december 2009, men meget tyder på, at denne tidsfrist næppe vil kunne overholdes. VIS forventes udrullet globalt over en periode på to år og forventes at starte med Schengenlandenes ambassader og konsulater i Nordafrika. Herefter udrulles til Mellempøsten og til Golfstaterne. Den videre udrulning er endnu ikke vedtaget.

I løbet af efteråret vil der desuden ske forhandlinger om Kommissionens forslag af 15. juli 2009 om ændring af visumforordningen med listerne over, hvilke tredjelandstatsborgere der skal have visum til Schengen-landene, og hvilke der fritages for krav om visum (KOM(2009) 366). Der forventes i den forbindelse vedtaget visse ændringer for så vidt angår enkelte af landene på Vestbalkan. Visumforordningen er ikke omfattet af forbeholdet.

Kommissionen har ligeledes den 24. juni 2009 fremsat forslag til forordning om oprettelse af et agentur for den operationelle forvaltning af store it-systemer inden for området frihed, sikkerhed og retfærdighed (KOM(2009) 293), hvor forhandlingerne vil blive påbegyndt i efteråret 2009.

Drøftelser af ideen om at etablere et fælles europæisk system for registrering af indrejse og udrejse af tredjelandstatsborgere, der krydser EU's ydre grænser, samt et automatiseret grænsekontrollsystem for hyppigt rejsende tredjelandstatsborgere forventes fortsat i anden halvdel af 2009. Det fremgår af konklusioner fra rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 5-6. juni 2008, at Kommissionen opfordres til, hvis det skønnes hensigtsmæssigt, i begyndelsen af 2010 at fremsætte forslag om sådanne systemer.

På grund af forbeholdet vedrørende retlige og indre anliggender, deltager Danmark ikke i vedtagelsen af langt de fleste retsakter om visum og grænsekontrol på Schengen-området. Da disse retsakter udgør en videreudvikling af Schengen-reglerne, kan Danmark i medfør af artikel 5 i Protokollen om Danmarks Stilling efterfølgende beslutte at deltage på mellemstatsligt grundlag.